

The Holy See

**BUDSKAP AV VÅR HELIGE FADER
PÅVEN BENEDIKT XVI
FÖR FASTETIDEN ÅR 2007**

*"De skall se upp till Honom
som de har genomborrat" (Joh 19:37)*

Kära bröder och systrar!

"De skall se upp till Honom som de har genomborrat" (Joh 19:37). Detta ord ur den Heliga Skrift är det tema som i år skall leda vår fastebetaktelse. Fastan, bottiden före Påsken, är särskilt gynnsam för att lära oss att tillsammans med Maria och Johannes, den älskade lärjungen stanna kvar hos Honom som på korset har offrat sitt liv för hela mänskligheten (jfr Joh 19: 25). Under denna botens och bönens tid vänder vi därför med levande deltagande vår blick till den korsfäste Kristus, som genom sin död på Golgota för oss har uppenbarat fullheten av Guds kärlek. I min encyklika *"Deus caritas est* Gud är kärleken" har jag behandlat temat kärleken, med tonvikten på dess två grundläggande former: *agape* och *eros*.

Guds kärlek: agape och eros

Med termen *agape*, som ofta förekommer i Nya Testamentet, betecknas den sig utgivande osjälviska kärleken hos den som uteslutande söker den andras väl och bästa. Ordet *eros* däremot avser kärleken hos den som önskar äga det som han saknar och längtar efter att förenas med den älskade. Den kärlek som Gud omger oss med motsvaras utan tvivel av *agape*. Men kan människan ge Gud något gott som Han inte redan äger? Allt det som människan är och har som skapad varelse, är Guds gåva. Men Guds kärlek är också *eros*. I Gamla Testamentet visar universums Skapare en förkärlek för det utvalda folket som överträffar varje mänsklig motivation. Profeten Hosea uttrycker denna gudomliga passion i vågade liknelser, i bilden av en mans kärlek till en kvinna som begår äktenskapsbrott (jfr 3:1-3). När Hesekiel talar om Guds förhållande till Israels folk, skyggar han inte för att använda sig av ett glödande och passionerat språk (16: 1-22).

Sådana bibliska texter visar att *eros* hör till Guds eget hjärta. Den Allsmäktige förväntar sig ett ”ja” från sina skapade varelser, liksom den unge brudgummen gör det av sin brud. Dessvärre har mänskligheten, förförd av den Ondes lögner, alltifrån begynnelsen stängt sig för Guds kärlek, i illusionen av en omöjlig självtillräcklighet (jfr *1 Mos 3: 1-7*). Inkrökt i sig själv avlägsnade Adam sig från Gud, som är livets källa, och blev den förste av ”alla dem som genom sin fruktan för döden varit slavar hela sitt liv” (*Hebr 2: 15*). Men Gud lät sig inte besegras. Människans ”nej” blev istället den avgörande impulsen att uppenbara Hans kärlek i all dess frälsande kraft.

Korset uppenbarar fullheten av Guds kärlek

I korsets mysterium uppenbarar sig i dess fullhet den oemotståndliga makten i den himmelske Faderns förbarmande kärlek. För att på nytt erövra sin skapelses kärlek, har Han betalat ett mycket högt pris, nämligen sin enfödde Sons blod. Döden, som för den förste Adam var tecknet på den yttersta ensamheten och vanmakten, förvandlades av den nye Adam till kärlekens och frihetens högsta akt. Så kan man mycket väl med Maximus Bekännaren hävda att Kristus ”så att säga dött ’gudomligen’ (divinamente), eftersom han dött av fri vilja” (*Ambiguorum liber, PG 91, 1056*). På korset uppenbaras Guds *eros* för oss. Enligt ett uttalande av Pseudo-Dionysius är *eros* den kraft ”som inte tillåter den älskande att dröja kvar i sig själv, utan driver honom att förena sig med den älskade” (*De divinis nominibus, IV, 13; PG 3, 712*). Finns det en ”galnare *eros*” (N. Cabasilas, *Vita in Cristo, 648*), än den som ledde Guds Son att förena sig med oss ända därhän att han själv tog på sig att som sina egna genomlida följderna av våra brott?

”Honom som de har genomborrat”

Kära bröder och systrar! Låt oss blicka upp till den på korset genomborrade Kristus! Han är den mest skakande uppenbarelsen av Guds kärlek, en kärlek i vilken *eros* och *agape*, långt bortom alla motsatser, belyser varandra inbördes. På korset tigger Gud själv om sin skapelses kärlek. Han törstar efter kärleken från envar av oss. Aposteln Tomas har i Jesus igenkänt sin ”Herre och Gud”, när han lade sin hand i såret i Jesu sida. Det förvånar oss inte att många heliga i Jesu Hjärta ser det mest gripande uttrycket för denna kärleks mysterium. Man kunde rent av säga att uppenbarelsen av Guds *eros* till människan, i verkligheten är det högsta uttrycket för Hans *agape*. I sanning, endast den kärlek i vilken det villkorlösa självutgivandet förenas i en lidelsefull önskan om ömsesidighet, ger en ”berusning” som gör de tyngsta offer lätta att bära. Jesus har sagt: ”När jag har blivit upphöjd från jorden, skall jag dra alla till mig” (*Joh 12: 32*). Det svar som Herren längtansfullt förväntar av oss är framför allt att vi tar emot hans kärlek och låter honom dra oss till sig. Men det räcker inte att bara ta emot hans kärlek. En sådan kärlek vill få som gensvar att vi ger den vidare till andra. Kristus ”drar mig till sig”, för att förena sig med mig, så att jag skall lära mig att älska bröderna med hans egen kärlek.

Blod och vatten

”De skall se upp till Honom som de har genomborrat.” Låt oss med förtröstan se på Jesu uppstungna sida, ur vilken ”blod och vatten” (*Joh 19:34*) flöt fram. Kyrkofäderna har betraktat dessa element som sinnebilder för Dopet och Eukaristin. Genom dopets vatten öppnar sig för oss i den Helige Andes kraft den trinitariska kärlekens intimitet. Under vandringen genom fastetiden, som är en påminnelse om vårt dop, uppmanas vi att träda ut ur oss själva för att öppna oss i en förtroendefull överlåtelse åt Faderns barmhärtiga omfamning (jfr den helige Johannes Chrysostomos’ *Katekeser* 3, 14 ff). Blodet, symbolen för den Gode Herdens kärlek, strömmar in i oss på ett särskilt sätt i det eukaristiska mysteriet: ”Eukaristin drar oss in i Jesu hängivelses akt vi blir indragna i hans hängivelses dynamik” (Encyklikan *Deus caritas est*, 13). Låt oss alltså leva fastan som en ”eukaristisk” tid, under vilken vi tar emot Jesu kärlek, som vi lär oss att med varje ord och med varje handling utbreda omkring oss. Att betrakta ”Honom som de har genomborrat”, nödgår oss att öppna vårt hjärta för de andra och bli varse de sår som har tillfogats den mänskliga personens värdighet. Detta skall i synnerhet driva oss att bekämpa varje form av förakt för livet och varje form av utnyttjande av människor, och att lindra den dramatiska ökningen av så många människors ensamhet och övergivenhet. På detta sätt kan fastetiden för varje kristen bli en förnyad erfarenhet av Guds kärlek, som har skänkts oss i Jesus Kristus, en kärlek som vi å vår sida måste ge vidare till vår nästa, framför allt till dem som lider och är i nöd. Bara så kan vi i rikt mått bli delaktiga av Påskens glädje. Maria, ”den sköna kärlekens moder” (*Mater pulchrae dilectionis* [Vulg. *Sir 24: 24*]), må leda oss genom denna botens tid fram till Påskan, en väg av sann omvändelse till Kristi kärlek. Er, mina kära bröder och systrar, önskar jag en fruktbärande fastetid och jag meddelar Er alla av hjärtat min särskilda Apostoliska välsignelse.

Vatikanen den 21 november 2006.

BENEDICTUS PP. XVI

© Copyright 2006 - Libreria Editrice Vaticana